

**Өркеш авыл жирлеге
башкарма комитеты**

Карап

16 ноябрь, 2022 ел

№17

2022 – 2025 елларга Татарстан
Республикасы Кукмара муниципаль
районының Өркеш авыл жирлегендә кече
һәм урта эшмәкәрлекне үстерү
программасын раслау турында

«Россия Федерацииндә жирле үзидарәне оештыруның гомуми
принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ Федераль закон,
«Россия Федерацииндә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007
елның 24 июлендәге 209-ФЗ номеры Федераль закон нигезендә, Татарстан
Республикасы Кукмара муниципаль районның Өркеш авыл жирлеге
Уставына таянып, Кукмара муниципаль районы Өркеш авыл жирлеге
башкарма комитеты карап бирә:

1. Кушымта итеп бирелә торган 2022 – 2025 елларга Татарстан
Республикасы Кукмара муниципаль районның Кукмара шәһәре муниципаль
берәмлекендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын расларга
2. Әлеге карапны авыл жирлеге территорияндә урнашкан мәгълүмат
стендларында, Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми
порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштырып, халыкка игълан итәргә; шулай ук
«Интернет» мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендә Кукмара муниципаль
районның рәсми сайтында урнаштырырга.

Житэкче башлыгы:

А.И.Эгъләмова

Өркеш авыл жирлеге башкарма
комитетының 2022елның 16
ноябрендәге, 17 номерлы
каары белән расланды

**2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының
Өркеш авыл жирлегенә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү
ПРОГРАММАСЫ**

2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Өркеш авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасы паспорты

Программаның исеме	2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Өркеш авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасы
Программаның заказчысы:	Кукмара муниципаль районаны Өркеш авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Өркеш авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен индикаторлар тудыру; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру; - халыкны эш белән тәэмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.
Программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны арту; - ёстамә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнес белән мәшгүлләр санының еллык арту; - продукцияне, эшләрне, хезмәт күрсәтүләрне эшләп чыгаруның гомуми күләмендә кече предприятиеләрнең еллык өлеше арту; - жирлек бюджетына кече һәм урта эшмәкәрлектән кергән салым керемнәре өлешен арттыру; авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә ярдәм итү; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасын формалаштыру һәм аның эшчәнлеген тәэмин итү; кече эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасы қысаларында кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукий яктан ярдәм күрсәту.
Программа белән идарә итү	Кукмара муниципаль районаны Өркеш авыл жирлеге башкарма комитеты

Программаны финанслау чыганаклары	Жирлек бюджеты 6 мең сум, шул исәптән еллар буенча: 1) 2022 ел – 1,5 мең сум; 2) 2023 ел – 1,5 мең сум; 3) 2024 ел – 1,5 мең сум; 4) 20243 ел – 1,5 мең сум;
Программаның төп башкаручылары	Кукмара муниципаль районы Өркеш авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның үтәлешен тикшерү	Социаль-икътисадый һәм финанс мәсьәләләре буенча Өркеш авыл жирлеге Советының дайими комиссиясе

Программаның бүлекләре:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Өркеш авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү
3. Программаның социаль-икътисади нәтиҗәлелегенә кәтелгән бәя
4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре
5. 2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Өркеш авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасының төп чаралары

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының

Өркеш авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык итүнен базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады алга киткән илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенен двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмғиятнең эшлекле тормышының ин динамик һәм сыйылмалы формасы.

Хужалык итүнен базар системасы шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәгә факторлар билгели:

үз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәэмин итүче һәм гражданлык жәмғиятенең тотрыкландыручы төп сәяси кече булган урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмғияттә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясeneң həm тормыш ориентирларының үзгәреүе;

кече həm урта эшмәкәрлекнең сыгылмалылығы həm житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яна технологияләрне həm фәнни эшләнмәләрне оператив рәвештә булдыру həm куллану сәләте.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Өркеш авыл җирлегендә кече эшмәкәрлекне үстерү програмmasын эшләү həm тормышка ашыру зарурлығы туа.

Бүген җирлектә қупчелек Россия Федерациясе Хөкүмәте, Татарстан Республикасы həm жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте нәтижәсендә нык күтәрелә торган бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар да бар.

2. Кече həm урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары həm аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Өркеш авыл җирлегендә кече həm урта эшмәкәрлек шактый нык позициядә торуга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән булып кала бирә.

Авылда кече həm урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеге үсешен тоткарлаучы факторлар булып түбәндәгеләр тора:

- инвестиция ресурсларыннан файдалану кыенлығы, кредит ресурсларының hərkem файдалана алырлык булмавы фонында үз финанс чараларың җитмәве;

- гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында кече həm урта эшмәкәрлек субъектларының мәгълуматы аз булу, административ каршылыклар həm эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;

Эшмәкәрлек эшчәнлеге субъектлары тарафыннан каарлар кабул итүне həm гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар:

- кече эшмәкәрлек субъектларының социаль җаваплылығы югары булмау (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын кимету həm аны «конверт» формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте həm социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Авылда кече həm урта эшмәкәрлекне алга таба да дайми үстерү həm булган каршылыкларны урыннарда мәгълүмати, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы həm адреслы ярдәм күрсәтү юлы белән аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә, эшлекле элемтәләрне həm кооперацияне җайга салу юлы белән, шулай ук эшмәкәрләрдә коллектив ихтыяҗ туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән генә жиңеп чыгу мөмкин. Программа, билгеләнгән максатларга ирешү өчен, жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә həm оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелегенә көтелгән бәя

Программа Кукмара муниципаль районның Өркеш авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруға юнәлдерелгән чаралар комплексын үз әченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисади һәм социаль стабильлекнең иң мөһим элементларыннан берсе буларак, кече һәм урта эшмәкәрлекнең тотрыклы эшчәнлеген барлыкка китеүне стимуллаштыра торган уңай икътисади мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм кече предприятиеләрне икътисади яктан нығыту;

- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәр үсеше;

- мәшгүльлекнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакы дәрәҗәсен күтәрү;

- көндәшлеккә сәләтле продукция, жирле житештерү хезмәтләре белән товар базарын тулыландыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль җаваплылығы арту.

4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенәң өстенлекле төрләре.

Район халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуға юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәэмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенәң өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалығы продукциясе житештерү;

- халықка көнкүреш хезмәте күрсәтү;

- транспорт һәм элемтә өлкәсе;

- төзелеш;

- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

5. 2022 – 2025 елларга Тагарстан Республикасы Күкмара муниципаль районнынын Өркөш авыл жирлеленде кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасының төп чарапалары

№ т/б	Чарапал исемлөгө	Нәтижә	Финанслау чыгарнагы	Үтэү вакыты			
				2	3	4	5
1. Кече һәм урта эшмәкәрлекне нәтижәле үстерү очен, хокукый базаны камилләштерү һәм административ каршылыкларны кимегү.							
1	Эшмәкәрлек елкәсендә норматив-хокукый база булдыру	Кече эшмәкәрлеккә ярдәм итү буенча нәтижәле оештыру чарапалары һәм башка чарапал үткәрү	Финанслау караалмаган	2022 – 2025 еллар			
2	Кече эшмәкәрлек успенә комачаулыг торган администраторияв каршылыкларны бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимальлаштерү аша даулат, кулланучылар һәм эшмәкәрләрнен кызылсынулары туры килем тәэмин иту	Соратыла торган документларның тулы исемлөгөн һәм һәр этапта аларны караунын конкрет вакытын курсатып, хезметлөр эшчәнлегенән төгәл, үтә күренмелә регламенттән булдыру, шул исәптән: жир кишәрлекләрен милекка (арендага) расмилаштерү, төзелешкә һәм реконструкциялауга проект документларын карау, элмә такталарга һәм реклама мишиглумагларына рөхсәтләр расмилаштерү, биналарны горак бинадан булмаган горак бинага һәм киресенчә күчерү, биналарны үзләргөн коруга рөхсәтләр расмилаштерү һ. б.	Финанслау караалмаган	2022 – 2025 еллар			
3	Коррупцияга каршы торуга юналдерелгән ҹараларны камилләштерү турында кинәшләр әзерләү	Коррупцияга каршы Үз-Узенне төтүшниң үнай тәжрибәсен гомумиләштерү һәм тарагү. Эшмәкәрләрнен коррупция фактларына каршы торуын артыру, бизнес альш баруның этик дәрәҗәсен күтәрү, кече эшмәкәрлек субъектларның хокукалырын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслау караалмаган	2022 – 2025 еллар			

2. Эшмәкәрлекнөң инновациял үсеше (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшльэрне инновациял процесска жалеи итү)

1	Яшльэрне эшмәкәрлек жалеи итүгө ярдәм итэ торган чаралар комплексын уздыру, шул исептән укыту, матьлұмати тәзмин итү, конкурслар нәм ярышилар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр н.б. ларны уздыру	Яшльэрне эшмәкәрлек эшчәнлегене жалеи итү. Яшль белгеләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсөн елеңчә хәл итү	Жирлек бюджеты акчалары	2022 ел - 1000 сум, 2023 ел – 1000 сум 2024 ел – 1000 сум 2025 ел – 1000 сум.
3. Кече нәм урга эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит нәм мәлкәт ярдәме күрсәту				
1	Кече эшмәкәрлек субъектларына, инвестиция проектларын тормышка ашыру очен, инвесторлар эзләудө ярдәм итү	Кече эшмәкәрлек субъектларының потенциаль инвесторлар белән хезмәттәшлеген оештыру, кече эшмәкәрлек субъектларының инвестиция проектларын гамалга ашыру очен, банк финансавын нәм шахси капиталны жалеи итү	Финанслау карадмаган	2022 – 2025 еллар
2	Кукмара муниципаль районы Өркөл авыл жирлеге икътисадының естенлекле юнашәләрләрен Устеру максагларында Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль района Өркөл авыл жирлегендө кече эшмәкәрлек субъектларын жир кишерлекләре, горак булмаган биналар белән тәэмин итүдө бульшылк курсату	Шәһәр икътисадының естенлекле юнашәләрен Устеру максагларында кече нәм урга предприятиеләрне жир кишерлекләре, горак булмаган сәүдә нәм житештерү биналары белән тәзмин итү, районда үткәрелә торган тәндөрләр, аукционнар турнирда эшмәкәрләрнен хәбәрдарлыгын арттыру	Финанслау карадмаган	2022 – 2025 еллар
3	Мили нәм мәдени үзенчәлекләрде урга нәм кече эшмәкәрлекнөң Устеруга ярдәм итү	Кече нәм урга эшмәкәрлек субъектларына ярдәм	Жирлек бюджеты акчалары	2022 ел – 500 сум 2023 ел – 500 сум 2024 ел – 500 сум 2025 ел – 500 сум.

4. Кече һам урга эшмәкәрлекке мәғлұмати-консультация ярдеме күрестегү.

1	<p>Районда кече һам урга эшмәкәрлекке ярдем итү һәм аны Устерау өлкәсендә Утқарелә торган чараларны мәғлұмати яктан тәзмин итү</p>	<p>Кече һам урга бизнес вәкилдеренен алдынғы ЭШ тәжрибасен системалаштыру һәм тарату. Татарстан Республикасы Кукмары муниципаль районның Березняк авыл жирлеге Башкарма комитети Уткәре торган конкурсарда, кургәзмаларда, башка чараларда катнашуга кече эшмәкәрлек субъекттарын жәлеп итү</p>	<p>Финанслау каратмаган</p>	<p>2022 – 2025 еллар</p>
5. Эшмәкәрнең үнай имиджын һам жәмәгатьчелектә кече һам урга эшмәкәрлек түрүнде үнай фикер формалаштыру				
1.	<p>Кече эшмәкәрлек субъекттарын кургәзмаларда, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү.</p>	<p>Эшмәкәрлекне Устерау өярдем итү, ешмәкәрлек эшчәнлегенен ин яхши субъектлары эшнен алдынғы тәжрибесен тарағу, Татарстан Республикасы Кукмары муниципаль районы Березняк авыл жирлегенен социаль-икътисади успешенде кече һам урга бизнесның ролен һәм өнәмиятен пропагандалау</p>	<p>Финанслау каратмаган</p>	<p>2022 – 2025 еллар</p>